

Ľaliovník cibuľový

Ľaliovník cibuľový (*Lilioceris merdigera*, synonymum *Crioceris merdigera*) patrí do triedy hmyz (*Insecta*), radu chrobáky (*Coleoptera*), čeľade liskavkovité (*Chrysomelidae*) a rodu *Lilioceris*. Vyskytuje sa na území Európy, Ázie, Južnej Ameriky. Na našom území sa môže vyskytnúť v teplejších oblastiach, kde sa pestujú cibuľoviny.

Škodca sa dá pomerne ľahko zameniť s ľaliovníkom obyčajným (*Lilioceris lili*). Oba druhy majú jasne červené telo, ale líšia sa farbou nôh a hlavy, pri *L. lili* je čierne, zatiaľ čo pri *L. merdigera* je jasne červené sfarbenie. Chrobáky sa odlišujú aj výberom hostiteľskej rastliny. Ľaliovník obyčajný sa prioritne živí rastlinami, ktoré patria do rodov *Lilium* (ľalia) a *Fritillaria* (korunkovka). Do hostiteľského spektra ľaliovníka cibuľového patrí rod *Alium*, a to konkrétne hlavne cibuľa a cesnak.

Počas jarného obdobia môžeme na listoch hostiteľských rastlín pozorovať nepravidelné otvory a okienka, ktoré sú spôsobené činnosťou dospelých jedincov a lariev. Práve sa jar sú spôsobené najväčšie poškodenia na mladých rastlinách.. V prípade silného výskytu škodcu je možné pozorovať aj lokálne holožery, pričom na rastlinách sa vyskytujú larvy a dospelé jedince.

Samičky kladú vajíčka na spodné časti listov v skupinách po 5 -20 kusov od konca apríla do mája. Potom po 6-10 dňoch sa liahnu larvy, ktoré vyžerú do listu otvor a vyvíjajú sa v jeho vnútri. Larvy sa kuklia v pôde v kokóne, ktorú je spevnený tuhým sekrétom. Dospelé jedince ďalšej generácie sa objavujú od konca júna do septembra. Opäť prebieha vývoj jednotlivých štádií škodcu, ale dospelé jedince už nevyliezajú z pôdy či zo zvyškov rastlín. Následne sa dospelé jedince v porastoch cibuľovín vyskytnú v apríli. Škodca má teda 2 generácie počas roka.

V rámci ochranných opatrení sa odporúča zakladať záchytné políčka so zimnou cibuľou. Na menších plochách sa odporúča likvidovať mechanicky larvy na listoch. Na chemickú ochranu sú insekticídy Sanium Ultra AL a Decis AL. Obe majú účinnú látku deltamethrin a sú iba v malospotrebitel'skom balení. Aplikovať sa môžu na pôr maximálne 3 razy za vegetáciu. Interval medzi aplikáciami je 14 dní, ochranná doba je 7 dní. Samozrejme pre korektné použitie chemických prípravkov je nevyhnutné sa riadiť pokynmi, ktoré sa nachádzajú na etiketách konkrétnych povolených prípravkov na ochranu rastlín!

Ing, Maroš Lučaj
ÚKSÚP – OOR
25.11. 2024